

magazin

Sepsi László: Az emberek, akik túl sokat tudnak (Hitchcock. Kritikai olvasatok. Pompeji, Szeged, 2010.)

Sepsi László

2010/05/13

Legutóbbi bejegyzések

[A jó, a rossz és a cool - Django elszabadul](#)

Jankovics Márton

[A Prizma ajánlja #4](#)

[Underground denevér](#) Sepsi László

[Tim Burton újra formában \(Frankenweenie – Ebcson t beforr\)](#) Soós Tamás

[A törvény állá \(Dredd\)](#) Megyeri Dániel

Legutóbbi hozzászólások

[Egy új világ kapujában \(A hobbit – Váratlan utazás HFR 3D\)](#)

[A törvény állá \(Dredd\)](#)

[A törvény állá \(Dredd\)](#)

[Prizma a Dimag.hu-n](#)

[Prizma a Dimag.hu-n](#)

Nézz bele!

Örömteli hír, hogy immár az Apertúra folyóirat is beszállt az utóbbi években némiképp megélenkült mozgóképpel és vizuális kultúrával foglalkozó hazai szakkönyvkiadásba. [1]A tervezett sorozatot – melynek további darabjai előreláthatólag A hiány alakzatai Marc Vernet-től, illetve egy irodalmi és vizuális narrációval foglalkozó szöveggyűjtemény – indító Hitchcock-tanulmánykötet kijelöli az Apertúra könyvek helyét a hazai mozgóképes diskurzusban: a mintegy 250 oldalas, izléses kiállítású kötetben szereplő fordítások – illetve a szerkesztő Füzi Izabella kissé dekoncentrált bevezetője – potenciális felsőoktatási segédanyagok, melyek nem csupán a szerző életművében, de a különféle filmelméletekben való elmélyedést is elősegíthetik.

A kötet szövegei jól körülhatárolható teoretikus iskolák felől közelítenek Hitchcock életműve vagy egyes filmjei felé: a lacani pszichoanalízis (elsősorban Slavoj Žižek és Maden Dolar szövegeiben) éppúgy képviselteti magát, mint a feminista (Tania Modleski) vagy a kötetzáró deleuzeiánus (Sam Ishii-Gonzalez) értelmezés. Legyen szó a karteziánus filozófiát a sartré-i egzisztencializmussal és a lacani pszichoanalízissel vegyítő tanulmányról (Miran Božovič) vagy dekonstruktivista kritikáról (Christopher D. Morris), a kötetben szereplő írások jelentős része Hitchcock önreflektív gesztusain keresztül próbál fogást találni az életművön: mintha a látás és annak metaforái, illetve a nyomozásnak és az események rekonstrukciójának a néző helyzetére utaló jelenléte igazolná a szerző visszatérő motívumokban megnyilvánuló zsenijét. A kötetből kirajzolódó arcél alapján Hitchcock az illúziók, önámítások és ismeretelméleti tévedések szakavatott játékmestere: a hazai szakirodalomban eddig már megjelent, esetenként felülreprezentált szempontok – mint például az életmű a bűnhöz vagy a nőkhöz való viszonya – szerencsés módon csupán jelzésértékűen vannak jelen (elsősorban Modleski Zsarolás-elemzésében), ezáltal a kiadványban szereplő tanulmányok – itthoni viszonyok közötti – újszerűségét is erősítve.

Kellemesen nagy betűtípusa és szokatlanul igényes képanyaga ellenére az Apertúra Hitchcock-kötete korántsem olvasóbarát darab. A már említett bevezető ugyan felvázolja a Hitchcock-recepció legfontosabb irányait, ám kevés támpontot ad az írások értelmezéséhez: teljesen feleslegesen kitér a Tarantino-féle Becstelen brigantykra és a műfajok társadalomban betöltött szerepére, habár a későbbiekben minderről egyáltalán nem esik szó; részletesen elemez egyes filmeket, ám csupán a Hitchcock-életműhöz szolgál igazi bevezetőként – a kötet egészéhez már sokkal kevésbé. A tanulmányok sorrendje szintén nem könnyíti meg a különféle aspektusok és elméleti iskolák közötti eligazodást: az azonos vagy rokon keretteóriákat alkalmazó szövegek – mint Žižek és Dolar Hitchcock McGuffinját és egyéb szimbolikus tárgyait vizsgáló írásai – indokolatlanul távol kerültek egymástól, így ahelyett, hogy az olvasó egységes blokkokban kaphatna képet például a lacani elmélet jelenlegi irányáról, át kell rágnia magát némi narratológián és feminizmuson, hogy eljusson az első szöveg

OFF SCREEN

two people...

10. Egy nap (film: Kovács Kata; könyv: Roboz Gábor)

PRIZMA

2011/10/22

ANIMATÉKA, magazin

Napló tanítványaimnak (M Tóth Éva: Aniráma – Animációs mozgóképtörténet. Kortárs Könyvkiadó, Budapest, 2010.)

Orosz Anna Ida

2010/06/16

kvázi-folytatásáig. A szövegek időrendi sorrendje ebből a szempontból csupán részlegesen jó választás, ugyanis a sokféle beemelt nézőpontnak köszönhetően éppen a szövegek egymásraépülése sikkad el. (Innen nézve csupán a kötet első és utolsó fordítása, Žižek átfogó tanulmánya és a kötetzáró Deleuze-értelmezés került igazán jó helyre.)

magazin

Szabó Noémi: ZSÁNERBEN – Amit a műfajokról feltétlenül tudni kell

Szabó Noémi

2009/07/08

Habár a kiadvány a kissé furcsán mutató „sorozati(?) előszó”-val indít, a későbbiekben a suta fordítások és sajtóhibák száma szinte elenyésző. Az elsősorban névelírásokból összeálló hibák inkább a kötet első harmadában jellemzőek, mint Cohen AntiMimesis-ének kétfajta írásmódja [2], Vivian Sobchack, [3] Tex Avery [4]

Az Apertúra figyelemreméltó vállalkozása érdemi folytatását képezi az eddig itthon megjelent – a számos alapszöveg hiánya ellenére is viszonylag bőséges – Hitchcock-irodalomnak, miközben jó érzékkel válogatott a legfrissebb, de már kanonizált tanulmányok közül, ezáltal nyújtva betekintést a

szerzőről kialakult kortárs diskurzusba.[5] Habár egyik tanulmány sem kimondottan könnyű olvasmány, stílusában is nehézkes és önmagán kevésbé túlmutató szöveg – mint Francesco Cassetti némileg túlírt összehasonlító elemzése vagy a szokásos köröket futó feminista értelmezés – alig került be a válogatásba. Így, apró szépséghibái ellenére, az Apertúra könyvek első darabja kötelező vétel mind Hitchcock, mind pedig a filmelméletek iránt érdeklődőknek – néhány hónapra bizonyosan szolgáltat némi emészténivalót.

Footnotes (↵ returns to text)

1. A tendencia bizonyítékként lásd a hiánypótló kötetek sorát a Palatinus kiadványaitól a Mozinet harmadik darabjánál tartó sorozatán át a Metropolis holdudvarából nemrégiben kikerült

vámpírfilm-műfaj történetéig. ↵

2. Anti-Mimesis a 74. és Antimimesis a 75. oldalon ↵
3. Sobchak, pp.73 ↵
4. Tax Avery, pp. 58. ↵
5. A legrégebbi szöveg 1992-es, a legfrissebb 2004-es megjelenésű. ↵

Kapcsolódó írások

- Miről beszélget Warhol és Hitchcock?
- Prax Levente: A töredékesség megjelenési formái Godard Bolond Pierrot című filmjében 1.
- Szalay Dorottya: A felejtés bére – Identitáskeresés és tagadás David Cronenberg filmjeiben (2. rész)
- Szalay Dorottya: A felejtés bére – Identitáskeresés és tagadás David Cronenberg filmjeiben (1. rész)
- Szalay Dorottya: A démonizáció stációi (Cronenberg: Pók)
- Szabó Noémi: ZSÁNERBEN – Amit a műfajokról feltétlenül tudni kell

Címkék: **KÖNYVKRITIKA**

Profile

Sign in with Twitter Sign in with Facebook

or

Name

Email Not published

Website

Comment